

av Paulsens legning i sin tjeneste, velutrustet som han også ellers var på flere vis, bl.a. med flere års erfaring fra en rekke praktiske bedrifter. Da Paulsen i 1959 sluttet i denne tjeneste, var det derfor bare en mening om at han her hadde nedlagt et særdeles betydningfullt arbeid, ikke bare i selskapets virke, men også for norsk bu-reising i sin alminnelighet. Mens han ennå var i tjeneste kom kanskje hans innsats her ikke alltid til sin fulle rett, noe som vel i første rekke skyldes hans egen nærmest grenseløse beskjedenhet. Han ønsket alltid selv å holde seg mest mulig i bakgrunnen. Imidlertid vil han bli husket også fra denne tiden, og ikke minst vil han bli husket

som den hedersmann han var i all sin ferd. Mange vil også huske ham for hans lunhet, slagferdighet og treffende replikker i engere lag.

Jeg finner grunn til å tilføye at da jeg selv i 1959 fikk tjeneste i Selskapet Ny Jord, like etter at Paulsen hadde fratrudd, var Paulsen alltid den hjelpsomme og forståelsesfulle mann ved fortsatt å bistå i vanskelige oppdrag som meldte seg. Jeg har derfor selv meget å takke Paulsen for fra denne tiden. Samtidig som dette er nevnt, vil jeg nå gjerne fra denne plass få lyse fred over hans minne.

Asker, den 15.2. 1978.

Aksel Tveitnes.

Standardisering av dyrkingstorv

Med dyrkingstorv forstår vi torv og torvprodukter som brukes til jordforbedringsmiddel eller vekstmedium for plantedyrking. Det årlige forbruk utgjør ca. 400.000 m³ i vårt land. De største forbrukere er veksthusgartneriene og anleggsvirksomheten innen hagebruket. Det medgår også en del torv til oppformering av planter innen jordbruket og skogbruket. Dessuten går det et betydelig kvantum dyrkingstorv for videreforedling til såkalt Jiffy — Seven, som produseres av Jiffy-Products Ltd. A/S.

Etter initiativ fra Det norske myrselskap ble det i slutten av 60-årene oppnevnt en torvkomité med statskonsulent Olav Ausland som formann. Torvkomitéen fikk som første hovedoppgave å arbeide for en «ordnet omsetning» av torvprodukter. Senere ble komitéen av Norges Standardiseringsforbund engasjert som standardiseringskomité for torvprodukter under gruppen dyrkingstorv m.v.

Standardiseringsarbeidet har pågått

kontinuerlig siden starten. Det er tidligere sendt ut flere standarder om varedeklarasjon, pakking og merking m.v. Utviklingen har imidlertid gjort det nødvendig å fornye tidligere utgitte standarder.

Etter forslag fra nevnte standardiseringskomité (torvkomitéen) er det nå utgitt følgende nye standarder fra Norges Standardiseringsforbund.

Norsk Standard 2891 — Dyrkingstorv, varedeklarasjon, pakking og merking — 3. utgave, november 1977.

Norsk Standard 2896 — Dyrkingstorv, prøvetaking og prøving — 1. utgave, november 1977.

Vi vil dessuten gjøre interesserte oppmerksom på følgende standarder:

Norsk Standard 2895 — Klassifisering av jord for park og hage — 1. utgave, november 1974.

Norsk Standard 2890 — Dyrkingsmedier, varedeklarasjon, pakking og merking — 1. utgave, februar 1974.

I henhold til forskrifter fastsatt av Landbruksdepartementet pr. 15. februar

1974 i medhold av lov om handel med gjødsel og jordforbedringsmidler m.v. av 4. desember 1970, er det påbudt at torv og torvprodukter m.v. som omsettes, skal være deklarerert og pakket i henhold til Norsk Standard. Norsk Standard fås kjøpt ved henvendelse til Norges Standardiseringsforbund.

Vi har inntrykk av at standardiseringen har vært til meget stor nytte, både for produsenter og forbrukere. For produsentene er det av betydning at det foreligger ensartede retningslinjer

for de forskjellige typer av torvprodukter og for deklarasjonen av varen.

Forbrukeren vil ved kjøp av en vare som er deklarerert i henhold til bestemmelse i Norsk Standard, ha sikkerhet for varens kvalitet. Pakningene skal inneholde det kvantum og det innhold f.eks. plantenæringsstoffer, som deklarasjonen angir. Avvik utover de grenser som er fastsatt i Norsk Standard er grunn for reklamasjon og erstatning.

Ole Lie.

Leplanting skaper trivsel

For mye vind er skadelig for planteveksten, men dette kan vi bøte på med å plante trær som le. Hvilken nytte vi kan ha av leplantinger, hvor vi skal plante, og hvilke planteslag vi skal velge kan vi lese om i et småskrift som nettopp er utgitt av LOT. Småskriftet som er skrevet av statskonsulent Bjarne Frøystad, forteller også om jordarbeiding, planting, gjødsling, kostnader og tilskottsregler i forbindelse med leplanting.

Vi kan ofte se at sterk vind skader vegetasjonen, f.eks. ved vindbrekk, men planteveksten blir også hemmet av svakere vind. Jord- og lufttemperaturen synker, og fordampinga øker slik at plantene blir mer utsatt for tørke. Danske forsøk gjennom mer enn 20 år har vist at le gir avlingsøkninger på mellom 5 og 10 prosent for de vanligste jordbruksvekstene. For fruktplantinger og mer varmekjære vekster kan leplanting ofte være helt avgjørende for en god avling.

En leplanting kan lett bli for tett, det ideelle er at halvparten av arealet består av åpninger. Plantinga bør være tettest ned mot bakken, og det kan vi få til ved å plante busker i tillegg til trær.

I dalføre hvor det kommer kald luft ned fra fjellet kan leplantinger «demme opp» denne og gi et bedre klima for plantene. Slike større plantinger hvor flere naboer, kanskje til og med flere kommuner, går sammen, er ofte aktuelt.

Både bartrær og lauvtrær passer til leplantinger. Av bartrær er det særlig sitkagran, vrifuru, lerk og bergfuru (buskfuru) som er aktuelle. Av løvtrær er det svensk asal, rognasal, rogn, selje, or og bjørk som blir mest brukt.

Det er bare planting om våren som er aktuelt når vi skal ha opp le. Ofte er det så værhardt der vi planter at det trenges flere trekker ved siden av hverandre for at den innerste skal bli høy nok. Mange steder er det aktuelt å plante le rundt hus og tun, men da må vi ikke velge planteslag som blir for høge mot syd, øst og vest, og vanligvis heller ikke plante nærmere husene enn 15 meter.

Småskriftet om leplanting kan vi få ved å henvende oss til nærmeste jordstyrekontor og det er gratis.

LOT-melding.